

ELEKTROPRIJENOS BIH
ЕЛЕКТРОПРЕНОС БИХ

04-17379-10/2019 - 05.11.2019 09:44:19

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA
ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU
75000 TUZLA
Đ.Mihajlovića br.4/2

Broj: 04-17379-10/2019
Datum: 05.11.2019.god.

ANALIZA UTICAJA VAŽEĆE TARIFE NA POSLOVANJE REGULISANE KOMPANIJE

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), Odlukom broj: 04-28-5-333-46/16 od 03.04.2017. godine, ("Službeni glasnik BiH", broj: 28/17) odredila je tarifu za usluge prenosa električne energije za 2017. godinu Kompaniji "Elektroprenos-Elektroprijenos BiH" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Kompanija). Kompanija je Zahtjevom za određivanje tarife broj: 102-U-03/ 2017 od 23.11.2017. godine, pokrenula postupak za određivanje tarife za usluge prenosa električne energije za 2018. godinu. Postupajući po naprijed navedenom zahtjevu DERK je donio Odluku o produženju važenja Odluke o tarifi za usluge prenosa električne energije broj: 04-28-5-403-44/17 od 08.05.2019. godine, ("Službeni glasnik BiH", broj: 34/19).

Shodno naprijed navednom Kompanija je izvršila analizu uticaja važeće tarife na njeno poslovanje do kraja 2019. godine, te izvršenu analizu dostavlja kako slijedi:

- Dio prenosne mrežarine koji se odnosi na energiju iznosi 0,578 pf/kWh
- Dio prenosne mrežarine koji se odnosi na snagu iznosi 1,472 KM/kWh

Tarifa određena ovom Odlukom se koristi prilikom određivanja tarifa/cijena za krajnje kupce, prema strukturi tarifnih elemenata u okviru pojedinih kategorija potrošnje.

"Elektroprenos Bosne i Hercegovine" a.d. Banja Luka IB: 402369530009

78000 Banja Luka, Marije Bursać 7a,

Tel. +387 51 246 500, Fax: +387 51 246 550

Operativna područja:

Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla

MB: 11001416

BR: 08-50.3.-01-4/06

Ministarstvo pravde BiH

Sarajevo

Korisničke banke i brojevi računa

UniCredit Bank a.d. B. Luka 5510010003400849

Raiffeisen Bank 1610450028020039

Sberbank a.d. 5672411000000702

Nova Banka a.d. 5550070151342858

NLB Banka 1320102011989379

Na bazi polugodišnjeg obračuna za 2019. godinu izvršena je ocjena ostvarenja rashoda i prihoda do kraja godine, te poređenje istih sa odobrenim za 2019. godinu.

RASHODI

Tabela 1.

KM

Troškovi	Odobreni troškovi za 2019	Ocjena ostvarenja 2019	Indeks 3/2
1	2	3	4
Troškovi materijala i rezervnih dijelova	3.450.000	2.300.000	66,67
Troškovi usluga	4.900.000	5.075.000	103,57
Troškovi radne snage	55.587.593	53.397.000	96,06
Amortizacija	54.799.058	57.590.000	105,09
Troškovi kamata	2.031.188	1.708.410	84,11
Ostali troškovi	5.160.000	4.997.650	96,85
Ostali i vanredni rashodi	895.000	800.000	89,39
Regulatorna naknada	1.339.000	1.352.000	100,97
Ukupno troškovi	128.161.839	127.220.060	99,27

Kompanija ima ukupno odobrene troškove po Odluci o tarifi iz 2017. godine u iznosu od 128.161.839 KM.

Trošak koji značajnije odstupa u 2019. godini, odnosno koji je **iznad odobrenog iznosa** su troškovi usluga i trošak amortizacije.

Za troškove materijala, troškova radne snage, troškove kamata, ostale troškove i ostale vanredne rashode očekuje se ostvarenje **ispod iznosa koji je odobren** tarifom.

- **Ocjena ostvarenja materijalnih troškova** za 2019. godinu iznosi 2.300.000 KM. U odnosu na odobrene 3.450.000 KM očekuje se smanjenje za 33,33%. Usljed nefunkcionisanja Uprave u punom obimu, u Kompaniji su zaustavljena investiciona ulaganja, nisu usvojeni Planovi za investicije za 2018. i 2019. godinu. Deblakadom rada Uprave očekuje se pokretanje novog investicionog ciklusa, kao i pokretanje nabavki materijala i rezervnih dijelova za održavanje elektroenergetskih objekata, te ostvarenje ovog troška u većem iznosu,
- **Troškovi usluga za 2019.** godinu su odobreni u iznosu 4.900.000 KM. Ostvarenje ovog troška za 2019. godinu iznosi 5.075.000 KM, 3,57% više u odnosu na odobreni iznos. Porast ovog troška u odnosu na odobreni iznos je realna potreba tehnološkog procesa radi optimalnog funkcionisanja i održavanja Elektroprenosnog sistema.

- **Izdaci za plate i ostala lična primanja iskazani** su za 2019. godinu u iznosu 53.397.000 KM, što u odnosu na tarifom odobrene predstavlja ostvarenje od 96,06%, odnosno smanjenje za 3,94 %, odnosno smanjenje za 2.190.593,00 KM.

Troškovi radne snage se konstantno prate i analiziraju u odnosu na regulatornu osnovu, te nisu nikada premašili zadane regulatorne okvire.

Kompanija se ponaša savjesno i ovaj trošak konstantno održava na nivou odobrenog.

- **Ocjena troška amortizacije za 2019.** godinu iznosi 57.590.000 KM i značajno premašuje iznos koji je odobren tarifom 54.799.058.KM, za 5,09 % ili 2.790.942 KM.

Značajno povećanje troška amortizacije je rezultat primjene nove Nomenklature osnovnih sredstava od 01.01.2018. godine za sva nabavljena osnovna sredstva nakon izvršene procjene i aktiviranja u proteklom periodu.

- **Ocjena ostvarenja Finansijskih rashoda** za 2019. godinu iznosi 1.708.410 KM. Smanjenje finansijskih troškova u 2019. godini očekuje se, već i u odnosu na odobreni iznos. Smanjenje je očekivano, obzirom na dinamiku otplate kamata po kreditnim linijama koje Kompanija ima u korištenju. U 2017. godini su otplaćene dvije kreditne linije, dok je u 2018. godini otplaćena jedna kreditna linija (EBRD).

Na obračunate kursne razlike Kompanija ne može uticati jer one zavise od monetarnih kretanja na finansijskom tržištu.

- **Ocjena ostvarenja za ostale troškove** u 2019. godini iznosi 4.997.650 KM, smanjeni su za 3,15% u odnosu na zadanu regulatornu. Ocjena je da će troškovi poreza (i to troškova PDV-a po ITC mehanizmu, biti manji zbog manjeg prihoda po osnovu ITC-a).
- Što se tiče **ostalih i vanrednih rashoda**, procjena je da će se na kraju 2019. godine iznositi 800.000 KM što je za 10,61% manje od regulatorne osnove.

PRIHODI

U tabeli br. 2 je prikazano kretanje prihoda za 2019. godinu u odnosu na odobreni prihod.
Tabela 2

Prihodi	Odobreni prihodi 2019	Ocjena ostvarenja 2019	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Potrebni prihod	107.475.788	100.700.000	93,70
2. Prihod od ITC mehanizma	3.780.000	2.780.000	73,54
3. Prihod od dodjele prekograničnih kapaciteta	3.000.000	6.170.000	205,67
4. Ostali prihodi (donirana sredstva)	2.174.776	3.193.567	146,85
5. Prihod od priključka	4.000.000	1.130.000	28,25
6. Finansijski prihod	3.000.000	1.723.000	57,43
7. Prihod po osnovu dobiti iz kapitala	6.926.275		
Ukupno Prihod	130.356.839	115.696.567	88.75

Prihod koji značajnije odstupa u odnosu na odobreni iznos jeste prihod od prenesene električne energije, bilježi smanjenje 6,30%. Smanjenje u odnosu na odobrene prihode bilježe i prihodi od priključka, prihod od ITC mehanizma i finansijski prihodi.

- **Razlog ostvarenja manjeg prihoda od prenesene energije u 2019. godini** je isključenje Aluminij d.d. Mostar sa prenosne mreže. Procjena je da će Kompanija u drugoj polovini godine ostati bez prihoda u iznosu od 4.836.578 KM, što je vidljivo u tabelarnom pregledu koji slijedi:

ALUMINIJ-PREGLED OSTVARENOG PRIHODA I PROJEKCIJA DO KRAJA 2019.GODINE

MJESEC	PRIHOD (KM)		UKUPAN PRIHOD (KM)
	Prenos el.energije	Vršno opterećenje	
I	613.829,56	216.632,77	830.462,33
II	552.403,45	215.390,40	767.793,85
III	607.476,76	214.302,59	821.779,35
IV	584.880,22	212.465,54	797.345,76
V	607.502,93	213.681,41	821.184,34
VI	584.330,67	213.681,41	798.012,08
Ostvareni prihod (I-VI)	3.550.423,59	1.286.154,11	4.836.577,70
VII	591.737,27	214.359,02	806.096,28
VIII	591.737,27	214.359,02	806.096,29
IX	591.737,27	214.359,02	806.096,29
X	591.737,27	214.359,02	806.096,29
XI	591.737,27	214.359,02	806.096,29
XII	591.737,27	214.359,02	806.096,29
Projekcija (VII-XII)	3.550.423,62	1.286.154,12	4.836.577,73
UKUPNO (I-XII)	7.100.847,21	2.572.308,23	9.673.155,44

"Elektroprenos Bosne i Hercegovine" a.d. Banja Luka IB: 402369530009

78000 Banja Luka, Marije Bursać 7a,

Tel. +387 51 246 500, Fax: +387 51 246 550

Operativna područja:

Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla

MB: 11001416

BR: 08-50.3.-01-4/06

Ministarstvo pravde BiH

Sarajevo

Korisničke banke i brojevi računa

UniCredit Bank a.d. B. Luka 5510010003400849

Raiffeisen Bank 1610450028020039

Sberbank a.d. 5672411000000702

Nova Banka a.d. 5550070151342858

NLB Banka 1320102011989379

Isključenje Aluminijsa će se negativno odraziti na ostvareni prihod i poslovni rezultat Kompanije. Na novonastalu situaciju Kompanija nije mogla uticati kao ni ostali subjekti u elektroenergetskom sistemu.

- **Ocjena je da će prihod po osnovu ITC** za 2019. godinu iznositi 2.780.000 KM, u odnosu na odobreni iznos 3.780.000 KM, očekuje se značajno smanjenje za 26,46 %. Ocjena ostvarenja ovog prihoda u većem iznosu ne bi bila realna obzirom da isti bilježi stalnu tendenciju pada.
- **Kompanija nema u ocjeni ostvarenja prihod** od dobiti, kako je DERK odredio tarifom za 2017. godinu. Dobit od ukidanja revalorizacionih rezervi (dobit direktno iz kapitala) nije dobit iz osnovne djelatnosti Kompanije, odnosno ta dobit ne proizilazi iz poslovnih prihoda na bazi prenesene električne energije, ili iz drugih poslovnih prihoda, a takvo mišljenje su potvrdili Odbor za reviziju, interna revizija i nezavisni revizor, o čemu smo DERK obavještavali u ranijem periodu. To nije ekonomska kategorija iz Bilansa uspjeha, nego je posljedica procjene imovine Kompanije. Navedena dobit ne može biti odbitna stavka prilikom ustanovljavanja potrebnog prihoda Kompanije, koji utiče na formiranje prenosne tarife. Neprihvatljivo je da ova kategorija egzistira u Odluci o prenosnoj tarifi i da ista utiče na ustanovljavanje potrebnog prihoda Kompanije.
- **Prihod od priključka** odobren je u iznosu od 4.000.000 KM. Ocjena prihoda od priključka za 2019. godinu iznosi svega 1.130.000 KM.
- **Ostali prihodi** obuhvataju prihode od donacija, od prodaje materijala, prihod po osnovu naplate otpisanih potraživanja, prihode po osnovu ispravke greške. Neizvjesna je naplata sumnjivih i spornih potraživanja od Aluminijsa d.d. Mostar. U 2019. godini, konkretnije do 31.08., naplaćeno je svega 50.000 KM od planiranih 2.460.000, prognoze naplate su loše i Kompanija bi mogla značajno biti uskraćena za ovaj prihod.
- **U 2019. godini očekuju se i manji finansijski prihodi.** Krajem 2018. godine istekli su ugovori za oročena novčana sredstva. Početkom 2019. godine potpisani su novi ugovori o oročenim novčanim sredstvima.

Kompanija u 2019. godinu ima oročena novčana sredstva u iznosu 110.000.000 KM, i očekuje prihod po osnovu oročenja u visini od 1.723.000 KM. Prihod od oročenja je manji u odnosu na odobreni (3.000.000 KM) za 53%. Razlog smanjenog prihoda s jedne strane su manje kamatne stope prilikom oročenja koje banke nude na tržištu, a s druge strane smanjen je nivo oročenih sredstava. U 2019. godini ne očekuje se prihod od pozitivnih kursnih razlika po dugoročnim kreditnim linijama, obzirom da su na pola godine ostvarene negativne kursne razlike, iste se očekuju i na kraju godine.

Kompanija smatra da ovaj prihod ne može biti kategorija prihoda koju bi trebao da reguliše regulator, s obzirom da to nije prihod iz redovne djelatnosti.

Kompanija će na kraju ove poslovne godine, ostvariti gubitak u iznosu od 11.523.493 KM. Smatramo neophodnim da DERK odobri Kompaniji **veći prihod od prenesene energije**, odnosno veću cijenu usluga prenosa električne energije u narednoj godini, radi obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja elektroprenosnog sistema.

V.d. Izvršnog direktora za finansije

Mila Bule

Mila Bule, dipl.ecc.

"Elektroprenos Bosne i Hercegovine" a.d. Banja Luka IB: 402369530009

78000 Banja Luka, Marije Bursać 7a,
Tel. +387 51 246 500, Fax: +387 51 246 550

Operativna područja:

Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla

MB: 11001416

BR: 08-50.3.-01-4/06

Ministarstvo pravde BiH
Sarajevo

Korisničke banke i brojevi računa

UniCredit Bank a.d. B. Luka 5510010003400849

Raiffeisen Bank 1610450028020039

Sberbank a.d. 5672411000000702

Nova Banka a.d. 5550070151342858

NLB Banka 1320102011989379